

50

OBWIESZCZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 19 lutego 1963 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

1. Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1963 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 8, poz. 44) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia

1961 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 9, poz. 49) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1963 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 8, poz. 44).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych nie obejmuje:

- 1) § 21 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 9, poz. 49) w brzmieniu:

„§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1961 r. — z tym że przepisy §§ 12 i 13 mają zastosowanie również przy ustalaniu funduszu zakładowego na rok 1960.”;

- 2) § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29. stycznia 1963 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. Nr 8, poz. 44) w brzmieniu:

„§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1963 r.”

Minister Finansów: *J. Albrecht*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 1963 r. (poz. 50).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 23 stycznia 1961 r.

w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych.

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 oraz art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. Fundusz zakładowy składa się z części zasadniczej (zasadniczy fundusz zakładowy) i części dodatkowej (dodatkowy fundusz zakładowy).

§ 2. 1. Zasadniczy fundusz zakładowy równa się kwocie odpowiadającej 2% osobowego funduszu płac planowanego na dany rok.

2. Przedsiębiorstwo ma prawo do utworzenia pełnego zasadniczego funduszu, jeżeli zaplanuje i osiągnie w danym roku wynik gospodarczy porównywalnie co najmniej równy wynikowi roku poprzedzającego.

3. W razie nieosiągnięcia przez przedsiębiorstwo wyniku równego porównywalnie wynikowi roku poprzedzającego zasadniczy fundusz zakładowy ulega zmniejszeniu o 8% za każdy rozpoczęty procent pogorszenia w granicach do 5% pogorszenia, o dalszych 10% za każdy rozpoczęty procent pogorszenia w granicach od 5% do 10% pogorszenia i o 1% za każdy rozpoczęty procent pogorszenia w granicach od 10% do 20% pogorszenia.

4. W razie gdy pogorszenie wyniku przekroczy 20%, przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

§ 3. 1. Jeżeli do planu na dany rok przedsiębiorstwo przyjmuje inny asortyment produkcji lub też inną jej strukturę asortymentową albo inne ceny, stawki itp. (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych — Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) niż w poprzedzającym roku, to obowiązane jest doprowadzić do porównywalności wynik roku poprzedzającego do wyniku planowanego na dany rok (obliczenie bazy).

2. Przedsiębiorstwo obowiązane jest bezzwłocznie po zatwierdzeniu w obowiązującym trybie planu techniczno-ekonomicznego dokonać obliczenia bazy.

3. Prawidłowość obliczenia bazy sprawdzają biegli księgowi przy badaniu bilansu i weryfikacji wyniku za poprzedni rok,

4. Sprawdzona baza (ust. 3) podlega zatwierdzeniu przez kierownika jednostki nadrzędnej nad przedsiębiorstwem.

5. Za zgodą jednostki nadrzędnej nad przedsiębiorstwem nie oblicza się bazy w razie, gdy:

- 1) zmiany, o których mowa w ust. 1, występują w nieznacznym stopniu,
- 2) nastąpiła całkowita zmiana asortymentu produkcji lub inne przyczyny uniemożliwiające obliczenie bazy,
- 3) w innych przypadkach uzasadnionych względami gospodarczymi.

6. W przypadku określonym w ust. 5 pkt 1 i 3 podstawą porównania jest wynik osiągnięty w roku poprzedzającym, a w przypadku określonym w ust. 5 pkt 2 wynik planowany na dany rok.

7. Minister Finansów ustala szczegółowo sposób doprowadzenia do porównywalności wyników gospodarczych przedsiębiorstw w różnych latach (obliczenie bazy) i tryb sprawdzania prawidłowości obliczenia bazy.

8. Ilekroć w dalszych przepisach rozporządzenia jest mowa o wyniku roku poprzedzającego, należy przez to rozumieć także wynik doprowadzony do porównywalności (obliczoną bazę).

§ 4. Dla ustalenia, czy przedsiębiorstwu przysługuje prawo do utworzenia funduszu zakładowego, oraz dla obliczenia jego wysokości przyjmuje się w przedsiębiorstwie, które w roku poprzedzającym nie uzyskało uprawnień do pełnego zasadniczego funduszu zakładowego, zamiast wyniku osiągniętego w roku poprzedzającym — wynik, jaki należało osiągnąć, aby uzyskać prawo do utworzenia funduszu zakładowego w pełnej wysokości.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwom:

- 1) których planowany wynik działalności gospodarczej, wynikający ze wskaźników ustalonych przez jednostkę nadrzędną w ramach narodowego planu gospodarczego, jest niższy od wyniku roku poprzedzającego,
 - 2) o których mowa w § 3 ust. 5 pkt 2,
 - 3) powstałym w wyniku reorganizacji
- pełny zasadniczy fundusz zakładowy w wysokości ustalonej

w załączniku nr 1 przysługuje za osiągnięcie wyniku planowanego.

2. Przedsiębiorstwom nowo powołanym pełny zasadniczy fundusz zakładowy w wysokości ustalonej w § 2 ust. 1 przysługuje za osiągnięcie wyniku planowanego.

3. W razie nieosiągnięcia przez przedsiębiorstwo wyniku planowanego zasadniczy fundusz zakładowy ulega zmniejszeniu na zasadach określonych w § 2 ust. 3; gdy pogorszenie planowanego wyniku przekroczy 20%, przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

§ 6. Przedsiębiorstwa, które osiągną wynik gospodarczy lepszy od uprawniającego do pełnego zasadniczego funduszu zakładowego, tworzą ponadto dodatkowy fundusz zakładowy.

§ 7. 1. Podstawą obliczenia dodatkowego funduszu zakładowego dla przedsiębiorstwa jest kwota poprawy wyniku, stanowiąca różnicę między wynikiem faktycznie osiągniętym w danym roku a wynikiem roku poprzedzającego, oraz ustalone przez jednostkę nadrzędną wskaźniki dyrektywne, dotyczące planowanego wyniku oraz wysokości dodatkowego funduszu zakładowego.

2. Wskaźniki dyrektywne funduszu zakładowego ustalają: dla zjednoczeń i jednostek równorzędnych właściwi ministrowie; dla przedsiębiorstw zaś właściwe jednostki nadrzędne na podstawie wskaźników ustalonych dla poszczególnych ministerstw przez Radę Ministrów.

3. Wskaźniki dyrektywne podlegają zróżnicowaniu w zależności od wielkości wyznaczonych zadań, stopnia trudności poprawy wyniku i rangi przedsiębiorstwa.

4. Właściwi ministrowie mogą, w ramach ustalonych dla resortu wskaźników dyrektywnych funduszu zakładowego, utworzyć rezerwę w wysokości nie przekraczającej 0,5% planowanego na dany rok osobowego funduszu plac. Z utworzonej rezerwy właściwi ministrowie mogą zwiększyć fundusz zakładowy niektórych przedsiębiorstw na podstawie ich osiągnięć ekonomicznych.

§ 8. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo zaplanuje i osiągnie wynik lepszy od wyniku roku poprzedzającego, nie niższy jednak od wskaźnika dyrektywnego wyniku — tworzy dodatkowy fundusz zakładowy w wysokości kwoty odpowiadającej dyrektywnemu wskaźnikowi dodatkowego funduszu zakładowego, ustalonemu przez jednostkę nadrzędną za dyrektywną poprawę wyniku.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo osiągnie wynik lepszy od wyniku zaplanowanego lub gorszy od tego wyniku, ale lepszy niż w roku poprzedzającym — tworzy dodatkowy fundusz zakładowy od rzeczywistej poprawy wyniku według stopy procentowej, którą określa stosunek kwoty dodatkowego funduszu zakładowego, ustalonego przez jednostkę nadrzędną za dyrektywną poprawę wyniku, do kwoty dyrektywnej poprawy wyniku.

3. Kwota dodatkowego funduszu zakładowego nie może przekraczać kwoty faktycznie osiągniętej poprawy wyniku.

4. Sposób obliczania dodatkowego funduszu zakładowego określają wzory obliczeń, stanowiące załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 9. 1. W przedsiębiorstwie, w którym warunkiem tworzenia funduszu zakładowego jest osiągnięcie wyniku planowanego (§ 3 ust. 5 pkt 2 i § 5), dodatkowy fundusz zakładowy tworzy się za osiągnięcie ponadplanowej rentowności.

2. Dodatkowy fundusz zakładowy oblicza się przyjmując za każdy procent ponadplanowej rentowności — okre-

ślony przez właściwego ministra procent planowanego osobowego funduszu plac, nie wyższy niż 0,6%.

§ 10. Właściwi ministrowie mogą w porozumieniu z Ministrem Finansów zezwolić przedsiębiorstwom na zaliczenie na fundusz zakładowy w całości lub w części zysku osiągniętego z produkcji ubocznej określonego rodzaju wyrobów nie objętych planem techniczno-ekonomicznym w roku podjęcia produkcji oraz w roku następnym.

§ 11. 1. Jeżeli przy badaniu bilansu i weryfikacji wyniku gospodarczego przedsiębiorstwa za dany rok okaże się, że asortyment wykonany zgodnie z żądaniem odbiorców różni się od asortymentu zaplanowanego, co wpływa na pogorszenie wyniku, wynik może być odpowiednio skorygowany za zgodą jednostki nadrzędnej wydaną w porozumieniu z właściwym terenowo dla danego przedsiębiorstwa wojewódzkim oddziałem Narodowego Banku Polskiego.

2. Z przyczyn, o których mowa w ust. 1, mogą być także skorygowane wyniki kwartalne, jeżeli pogorszenie tych wyników jest tak znaczne, że przedsiębiorstwo nie uzyskałoby warunków do utworzenia zasadniczego funduszu zakładowego.

§ 12. 1. W przedsiębiorstwach planowo-deficytowych wyniki koryguje się także wskaźnikiem zmiany sprzedaży wyrobów i usług w porównaniu do roku poprzedzającego, a w przypadkach określonych w § 5 rozporządzenia — w porównaniu do planu.

2. Korekta, o której mowa w ust. 1, może być dokonana za zgodą właściwego ministra w przedsiębiorstwach, w których ceny zbytu na niektóre wyroby i usługi zostały ustalone poniżej jednostkowych kosztów wytworzenia, jeżeli na te wyroby i usługi nie przysługują dotacje przedmiotowe.

§ 13. 1. Niezależnie od korekt, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78), właściwi ministrowie mogą określić w drodze zarządzeń wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów dodatkowe tytuły korekt wyniku (dodatnich i ujemnych).

2. Właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych) we własnym zakresie mogą wprowadzić korektę wyniku w przypadku, gdy jego pogorszenie nastąpi na skutek:

- 1) zmian w poziomie kosztów wytwarzania, spowodowanych podjęciem pozaplanowej produkcji eksportowej,
- 2) przeceny materiałów, półfabrykatów i wyrobów, które utraciły swą pierwotną wartość z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa; jako niezależne od działalności przedsiębiorstwa traktuje się straty z tytułu częściowego lub całkowitego zmniejszenia pierwotnej wartości zapasów materiałów, półfabrykatów i wyrobów, wywołane w szczególności nie planowanymi zmianami profilu produkcji na zlecenie jednostki nadrzędnej, koniecznością oszczędzania materiałów deficytowych, potrzebami importu i eksportu oraz zaniechania określonych inwestycji centralnych.

§ 14. 1. Dla ustalenia, czy przedsiębiorstwo osiągnęło w poszczególnych kwartałach danego roku wynik gospodarczy uzasadniający tworzenie funduszu zakładowego w kwartałach, oraz dla obliczenia jego wysokości należy wynik ten porównać:

- 1) z wynikiem poszczególnych kwartałów roku poprzedzającego w przypadkach określonych w § 3 ust. 5 pkt 1,
- 2) z bazą podzieloną na kwartały w takich procentach, w jakich w roku poprzedzającym kształtowały się wyniki

poszczególnych kwartałów w stosunku do wyniku rocznego w przypadkach określonych w § 3 ust. 1; w szczególności uzasadnionych przypadkach za zgodą jednostki nadrzędnej bazę można podzielić na kwartały według proporcji wynikającej z planu na rok bieżący,

3) z zaplanowanymi kwartalnymi wynikami w rocznym planie techniczno-ekonomicznym przedsiębiorstw w przypadkach określonych w § 3 ust. 5 pkt 2 i § 5.

2. Za podstawę obliczeń, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się dane od początku roku do końca danego kwartału. Przy ustalaniu wysokości funduszu zakładowego za kwartały II i III oraz za cały rok potrąca się fundusz utworzony za poprzednie kwartały.

§ 15. 1. Wypłaty z funduszu zakładowego są dokonywane na podstawie przedłożonego przez przedsiębiorstwo i podpisanego przez dyrektora oraz głównego księgowego obliczenia wysokości funduszu zakładowego, zatwierdzonego przez jednostkę nadrzędną.

2. Wypłaty z funduszu zakładowego za I półrocze i III kwartał mają charakter zaliczkowy i nie mogą łącznie przekroczyć 25% kwoty dokonanego odpisu na fundusz zakładowy za dany okres. W przypadku gdy roczny wynik przedsiębiorstwa nie uzasadnia pełnej wysokości utworzonego i wypłaconego w poszczególnych kwartałach funduszu zakładowego, kwoty nadpłacone obciążają fundusz zakładowy następnego roku.

§ 16. 1. Przedsiębiorstwom, które nie spełnią warunków określonych w rozporządzeniu i w związku z tym nie utworzą funduszu zakładowego, jednostka nadrzędna może zezwolić na dokonywanie wydatków na nagrody i świadczenia dla pracowników jedynie do wysokości kwoty nie prze-

kraczącej 0,2% planowanego na dany okres osobowego funduszu płac. Wydatki te zalicza się do kosztów przedsiębiorstwa.

2. Jeżeli jednak w następnych okresach danego roku przedsiębiorstwa utworzą fundusz zakładowy, wówczas wydatkowane kwoty na nagrody i świadczenia należy traktować jako zaliczkowe wypłaty z funduszu zakładowego.

§ 17. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do działających według zasad rozrachunku gospodarczego zakładów przedsiębiorstw wielozakładowych, jeżeli ich urzędzenia księgowe pozwalają na ustalenie wyniku gospodarczego.

§ 18. 1. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą:

- 1) przedsiębiorstw przemysłowych rozliczających się z budżetami terenowymi,
- 2) przedsiębiorstw górnictwa węglowego, kopalnictwa rud żelaznych i nieżelaznych,
- 3) przedsiębiorstw energetycznych,
- 4) przedsiębiorstw przemysłowych podległych Ministrowi Handlu Wewnętrznego.

2. Rada Ministrów na wniosek właściwego ministra zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Finansów może uzupełnić wykaz przedsiębiorstw objętych ust. 1.

§ 19. Rada Ministrów na wniosek właściwego ministra zgłoszony w porozumieniu z Ministrem Finansów może rozciągnąć przepisy rozporządzenia na przedsiębiorstwa innych działów gospodarki narodowej.

§ 20. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1959 r. w sprawie funduszu zakładowego w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 4, poz. 24, Nr 22, poz. 128 i Nr 34, poz. 195).

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r. (poz. 49).

WYKAZ STAWEK ZASADNICZEGO FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO DLA PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH,
O KTÓRYCH MOWA W § 5 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA

	Stawka zasadniczego funduszu zakładowego w % planowanego osobowego funduszu płac
1. Przedsiębiorstwa przemysłowe podległe:	
a) Ministrowi Przemysłu Ciężkiego	
b) Ministrowi Przemysłu Chemicznego	4,0%
2. Przedsiębiorstwa przemysłowe podległe:	
a) Ministrowi Górnictwa i Energetyki	
b) Ministrowi Przemysłu Lekkiego	
c) Ministrowi Przemysłu Spożywczego i Skupu	
d) Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	
e) Ministrowi Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego	
f) Ministrowi Obrony Narodowej	3,5%
3. Przedsiębiorstwa przemysłowe podległe:	
a) Ministrowi Rolnictwa	
b) Ministrowi Komunikacji	
c) Ministrowi Żeglugi	
d) Ministrowi Gospodarki Komunalnej (budżet centralny)	
e) Ministrowi Kultury i Sztuki	
f) Ministrowi Spraw Wewnętrznych	
g) Ministrowi Finansów	
h) Ministrowi Łączności	3,0%
4. Przedsiębiorstwa podległe innym ministrom	2,0%

Załącznik nr 2 do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia 23 stycznia
1961 r. (poz. 49).

WZORY OBLICZEŃ DODATKOWEGO FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO

1. Kwotę dodatkowego funduszu zakładowego przy osiągnięciu wyniku lepszego od wyniku roku poprzedzającego (§ 8) oblicza się według wzoru:

$$X = S \times W, \text{ w którym}$$

X = kwota dodatkowego funduszu zakładowego,

S = stopa procentowa,

W = kwota faktycznie osiągniętej poprawy wyniku.

2. Obliczenie stopy procentowej (S) następuje według wzoru:

$$S = \frac{a \times F}{Z}, \text{ w którym}$$

a = procent funduszu płac przypadający za zaplanowaną poprawę wyniku według wskaźnika dyrektywnego,

F = planowany osobowy fundusz płac,

Z = zaplanowana kwota poprawy wyniku w porównaniu do wyniku roku poprzedzającego.

3. W razie gdy podstawą obliczania funduszu zakładowego jest wynik planowany — przez poprawę rentowności

(§ 9) rozumie się stosunek procentowy, w jakim pozostaje kwota poprawy wyniku (tj. wynik rzeczywisty pomniejszony o wynik planowany) do sumy planowanych kosztów własnych sprzedanej produkcji i usług.

Obliczenie następuje według wzoru:

$$R = \frac{Z}{K} \times 100, \text{ w którym}$$

R = procent poprawy rentowności,

Z = osiągnięta kwota poprawy wyniku w porównaniu do wyniku planowanego,

K = planowane koszty własne sprzedanej produkcji i usług.

U w a g a : Ilekroć w podanych wyżej wzorach jest mowa o „wyniku roku poprzedzającego” — należy przez to rozumieć w przypadkach określonych w § 3 — obliczoną bazę, a w przypadkach określonych w § 4 — wynik podwyższony lub bazę podwyższoną. Paragrafy bez bliższego określenia oznaczają paragrafy rozporządzenia.